

Prawo do emerytury

Jakie trzeba spełnić warunki, aby po dniu 31 grudnia 2008r nabyć prawo do emerytury po osiągnięciu wieku emerytalnego lub emerytury wcześniejszej przez osoby urodzone po dniu 31 grudnia 1948r ?

Zgodnie z postanowieniami art.24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczeni urodzeni po dniu 31 grudnia 1948r prawo do emerytury nabydą po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust.1a kobiety i ust. 1b mężczyźni.

Art.24 ust.1a określa wiek emerytalny kobiet urodzonych do dnia 31 grudnia 1952r, który wynosi co najmniej 60 lat.

Kobiety urodzone po dniu 31 grudnia 1952r do 30 września 1973r muszą skorzystać z pomocy szczegółowych postanowień ustawy, bowiem dla tej grupy ubezpieczonych kobiet wiek emerytalny uzależniony jest od konkretnej daty urodzenia i zmienia się co trzy miesiące aż do urodzonych po dniu 30 września 1973r dla których to kobiet wiek emerytalny wynosi 67 lat.

Natomiast art.24 ust.1b określa wiek emerytalny dla mężczyzn, który dla urodzonych od 1 stycznia 1949r wynosi 65 lat 5 miesięcy i wzrasta aż do 67 lat dla urodzonych po dniu 30 września 1953r.

Ponadto, ubezpieczonym spełniającym określone w ustawie warunki przysługują uprawnienia do wcześniejszych emerytur np. górniczych czy też z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze wg. zasad określonych w art.184 omawianej ustawy.

Emerytury górnicze

1) Górnicza emerytura przysługuje pracownikowi który spełnia łącznie następujące warunki:

- ukończył wiek 55 lat życia

- ma okres pracy górniczej łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat mężczyźni w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust.1.

2) Górniczy posiadający staż pracy górniczej i równorzędnej co najmniej 20 lat kobiety i co najmniej 25 lat mężczyźni w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art.50c ust.1, prawo emerytury górniczej nabywają po ukończeniu wieku 50 lat.

3) Prawo do emerytury górniczej bez względu na wiek i zajmowane stanowisko, jeśli udokumentują wykonywanie pracy pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres wynoszący co najmniej 25 lat. Do wymaganych 25 lat zalicza się również okresy:

- niezdolności do pracy z tytułu wypadku przy pracy albo z tytułu choroby zawodowej, za które wypłacone zostało wynagrodzenie lub zasiłek chorobowy lub świadczenie rehabilitacyjne,

- czasowego oddelegowania pracowników, o których mowa w art.50c ust.1 pkt.6, do pogotowia ratowniczego w Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego S.A. w Bytomiu, w KGHM

Polska Miedź S.A. Oddział Jednostka Ratownictwa Górniczo – Hutniczego w Lubinie lub w Okręgowych Stacjach Ratownictwa Górniczego bezpośrednio poprzedzone pracą górniczą wykonywaną pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przypadające w czasie trwania stosunku pracy.

Podsumowując uprawnienia do emerytur górniczych należy podkreślić, że wbrew propagandzie rządowej ubiegający się o prawo do emerytury górniczej musi obecnie udokumentować praktycznie pełne 25 lat pracy górniczej, właśnie od 1 stycznia 2009r nie zaliczy się już tzw. okresów zaliczanych do pracy górniczej, a mianowicie okresów : „ służby wojskowej, działalności kombatanckiej, służby w policji, w BOR itd., pobierania zasiłku macierzyńskiego, więzienia po 1.11.1956r za działalność polityczną, okresów pracy za granicą repatriantów, pracy przymusowej, zatrudnienia młodocianych przed 1.01.1975r, zasiłku dla bezrobotnych, okresu mandatu posła lub senatora, internowania, okresów za które przysługuje wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy, zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego, urlopu wychowawczego i inne przerwy o podobnym charakterze, nauki w szkole wyższej na jednym kierunku pod warunkiem jej ukończenia.”

Bardzo często osoby przebywające na emeryturze górniczej występujące o przeliczenie pobieranego świadczenia w związku z nabyciem prawa do innej emerytury są zaskoczone, gdy ZUS wydaje im decyzję odmawiającą nowej emerytury z uwagi na brak wymaganych 25 lat pracy górniczej i równorzędnej. Wyjaśnienie tego jest bardzo proste wg. zasad obowiązujących do dnia 31 grudnia 2008r do wymaganych 25 lat pracy górniczej i równorzędnej doliczono również okresy zaliczane do pracy górniczej wy-

mienione wyżej albo np. okresy urlopów górniczych. Obecnie do wymaganych 25 lat tych właśnie okresów nie zaliczamy a ubiegający się o przeliczenie świadczenia czy też ubiegający się o świadczenie emerytalne po raz pierwszy musi spełnić wszystkie warunki aktualnie obowiązujące. Również należy pamiętać, że do okresów pracy równorzędnej obecnie zalicza się tylko pracę inspektorów urzędów górniczych poprzedzoną co najmniej 10 letnim stażem pracy górniczej oraz każdą inną pracą, do której pracownicy przeszli w związku z likwidacją kopalni w wymiarze nie większym niż 5 lat.

Przed 1 stycznia 2009r do pracy równorzędnej zaliczano między innymi okresy oddelegowania do pełnienia funkcji w związkach zawodowych, pracę wymagającą kwalifikacji inżyniera lub technika górnika jeżeli była ona poprzedzona co najmniej 5 letnią pracą na stanowiskach w dozorze ruchu lub innej pracy pod ziemią i inne okresy pracy w urzędach centralnych.

W następnym numerze „Górnika” wszystko o emeryturach pomostowych

Józef Solich

Prawne abecadło (22)

Wypowiedzenie umowy o pracę

Pracownik może nie zgodzić się z wypowiedzeniem i złożyć powództwo do sądu w terminie wskazanym na wypowiedzeniu. Jeśli pracownik zgadza się z wypowiedzeniem i go nie kwestionuje, to następuje procedura związana ze zwolnieniem.

Jeżeli pracodawca wypowiedział umowę o pracę, pracownik nabywa prawo do zwolnienia (urlopu) na poszukiwanie pracy. Wymiar tego zwolnienia wynosi:

1. 2 dni robocze w okresie dwutygodniowego i jednomiesięcznego wypowiedzenia.

2. 3 dni robocze w okresie trzymiesięcznego wypowiedzenia - nawet w razie skrócenia tego okresu.

Za okres zwolnienia na poszukiwanie pracy, pracownikowi przysługuje wynagrodzenie.

Po ustaniu stosunku pracy, pracodawca

ma obowiązek wydać pracownikowi świadectwo pracy. To świadectwo musi zostać wydane bez względu na to, czy pracownik się tego domaga.

UWAGA: Wydanie świadectwa pracy nie może być uzależnione od uprzedniego rozliczenia się pracownika z pracodawcą.

Świadectwo pracy powinno zostać wydane najpóźniej w ostatnim dniu wypowiedzenia tak, aby pracownik mógł podjąć nową pracę u innego pracodawcy.

W świadectwie pracy pracodawca podaje następujące dane:

1. okres i rodzaj wykonywanej pracy,
2. zajmowane przez pracownika stanowiska,
3. tryb rozwiązania stosunku pracy albo konieczność wygaśnięcia tego stosunku,
4. ewentualne zajęcia z wynagrodzenia za pracę - zgodnie z przepisami o egzekucji,
5. inne dane niezbędne do ustalenia uprawnień pracownika w zakresie prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych (wymiar czasu pracy, wykorzystanie urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego, wynagrodzenie za choroby w roku ustania stosunku pracy, skrócenie okresu wypowiedzenia).

Na wniosek pracownika pracodawca może zamieścić w świadectwie pracy informacje o wysokości składników wynagrodzenia za pracę, uzyskanych kwalifikacji, przywróceniu pracownika do pracy lub przyznania mu odszkodowania z tytułu niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę lub jej rozwiązania bez wypowiedzenia.

W razie błędów w treści świadectwa pracy, pracownik może żądać uchylenia i sprostowania. Pracownik ma 7 dni na złożenie wniosku o sprostowanie tego świadectwa. Termin jest liczony od dnia otrzymania świadectwa pracy.

Jeśli pracodawca nie chce sprostować świadectwa pracy, to pracownik może skierować sprawę do sądu.

Małgorzata Karolczyk

www.forumpokrzywdzonych.pl

Forum Pokrzywdzonych Przez Państwo

tel. (+48) 781 729 460
(od poniedziałku do piątku od godziny 7.00 do 15.00),
e-mail: biuro@forumpokrzywdzonych.pl

Punkt przyjmowania osób pokrzywdzonych:

Gliwice, ul. Mastalerza 24/8.

Biurowo jest czynne

od poniedziałku do piątku od 9.00 do 13.00.

Uwaga: Przed wizytą w naszym punkcie zapoznaj się z regulaminem